

SUWAŁKI W ROLI GŁÓWNEJ – POTENCJAŁ OFERTY KULTURALNEJ W MIEŚCIE

Raport z badania
twórców i odbiorców
kultury w Suwałkach

Październik 2025

SPIS TREŚCI

1

Kontekst badania

2

Uczestnictwo w kulturze

3

Znajomość i ocena oferty kulturalnej w Suwałkach

4

Specyfika oferty kulturalnej w Suwałkach

5

Mocne i słabe strony kultury w Suwałkach

6

Ocena i oczekiwania wobec wydarzeń kulturalnych

7

Metodologia

KONTEKST BADANIA

Badanie kultury

Miasto Suwałki w czerwcu 2016 r. przyjęło „Strategię Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2020 roku”, aby wzmocnić swoją ofertę kulturalną i lokalną tożsamość.

Strategia była częścią większego planu rozwoju i miała na celu zwiększenie zaangażowania mieszkańców w kulturę, wspieranie edukacji kulturalnej oraz promowanie Suwałk w regionie i za granicą. Strategia obejmowała takie działania jak poprawienie zarządzania kulturą, zaangażowanie mieszkańców w

życie kulturalne oraz ochronę dziedzictwa kulturowego Suwałk.

Kultura powinna być ważnym elementem codzienności mieszkańców i poprawiać jakość ich życia.

Obecnie miasto Suwałki przygotowuje nową „Strategię Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku”.

Badanie kultury

Kultura w województwie podlaskim

Podczas badania kultury w Suwałkach, warto spojrzeć na kulturę w całym województwie podlaskim. W 2019 roku przeprowadzono badanie, aby zobaczyć, jak mieszkańcy korzystają z kultury. Sprawdzono także, co myślą o ofercie kulturalnej oraz jak wygląda życie kulturalne w różnych częściach województwa. Wyniki tego badania pokazały duże różnice

finansowe i infrastrukturalne między większymi miastami a wsią. Wskazały też na potrzebę rozwijania edukacji kulturalnej oraz współpracy między różnymi sektorami. Ta diagnoza była jedną z inspiracji podczas prac przy badaniu kultury w Suwałkach.

Założenia badania

Miasto Suwałki, chcąc stworzyć plan rozwoju kultury do 2030 roku, zleciło badanie dotyczące lokalnej kultury. Badanie objęło mieszkańców Suwałk, którzy korzystają z wydarzeń kulturalnych, oraz twórców, którzy pracują w lokalnych organizacjach kulturalnych.

Aby uzyskać pełny obraz sytuacji, mieszkańcy Suwałk byli pytani osobiście, w rozmowach twarzą w twarz. Badanie uwzględniało różne

płci i grupy wiekowe. Twórcy kultury wypełniali z kolei kwestionariusze online. W ten sposób zebrano informacje od osób pracujących w instytucjach i organizacjach kulturalnych w mieście.

Ten raport pokazuje wyniki obu badań. Pokazuje, jak wygląda kultura w Suwałkach i jakie ma możliwości rozwoju. Opis metodologii badania znajduje się na końcu raportu.

UCZESTNICTWO W KULTURZE

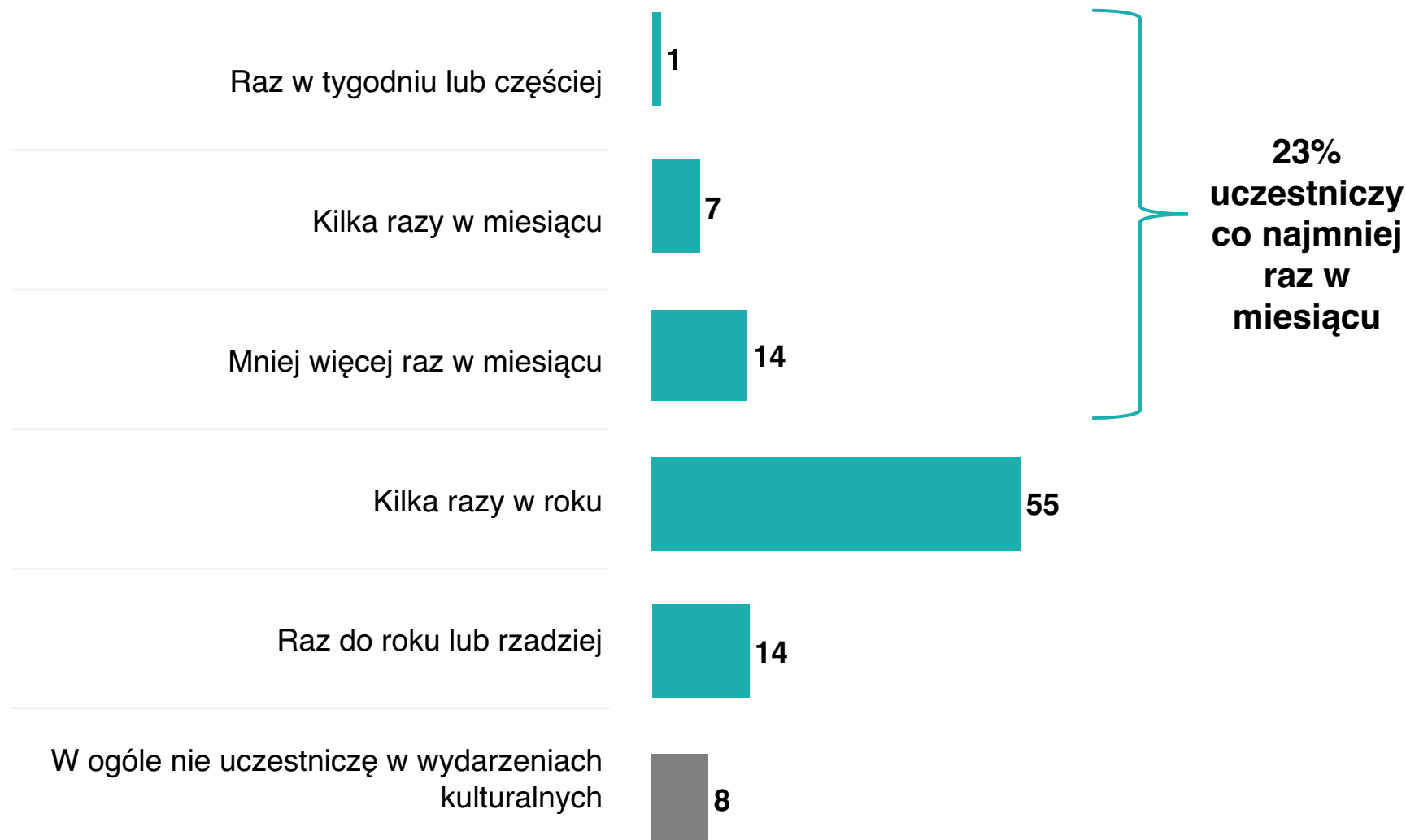

Choć 92% mieszkańców Suwałk uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych, to osób intensywnie korzystających z oferty kulturalnej (co najmniej raz w miesiącu) jest 23%. Tak intensywnie z oferty częściej korzystają kobiety niż mężczyźni (29% vs. 16%) oraz najmłodsi badani (34%).

Jak często uczestniczysz w wydarzeniach kulturalnych (np. koncert, festyn, seans filmowy, spektakl, wystawa, warsztat, spotkanie autorskie itp.)?
N=381
Dane w procentach [%].

Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych

Tylko 8% mieszkańców Suwałk deklaruje, że w ogóle nie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych. Jako główne powody takiego stanu rzeczy wymieniają stan zdrowia (38%), brak czasu (31%) i zmęczenie (25%).

Dlaczego nie uczestniczysz w wydarzeniach kulturalnych? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=32 (osoby, które w ogóle nie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych)*

Dane w procentach [%].

** mała liczba odpowiedzi powoduje konieczność ostrożności w interpretacji wyników*

Powody braku uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych

Wśród osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych, wyjątkową popularnością cieszy się kino (77% było w kinie w ciągu ostatniego roku). Z kolei Suwalski Ośrodek Kultury odwiedziła ponad połowa (58%) takich osób. Najrzadziej odwiedzanym miejscem kultury jest galeria sztuki (30%).

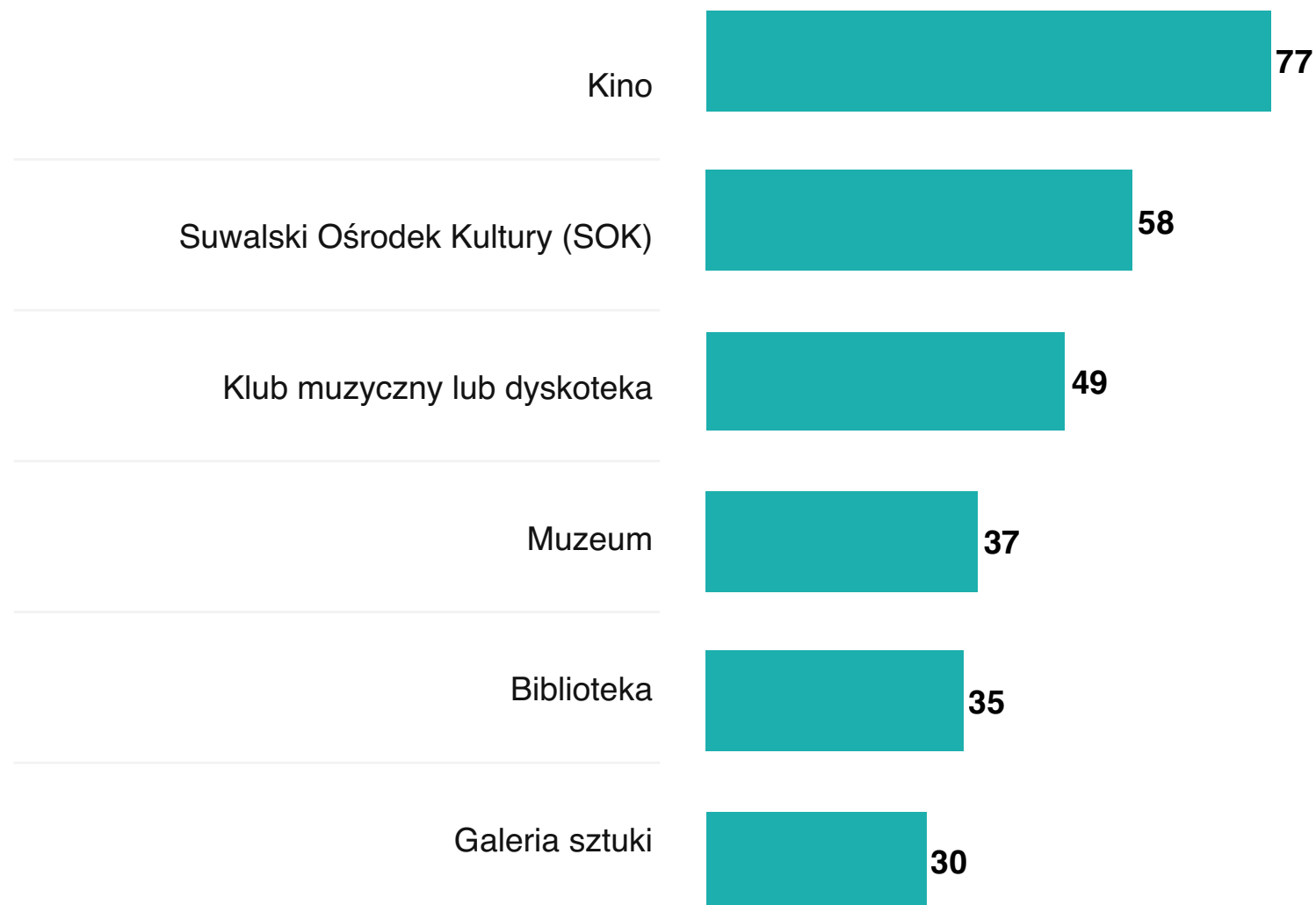

Czy w ciągu ostatniego roku odwiedziłeś/aś w Suwałkach następujące miejsca.

N=349 (osoby, które uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych)

Dane w procentach [%].

Popularność różnych miejsc kultury w Suwałkach

Suwalski Ośrodek Kultury odwiedzają częściej kobiety niż mężczyźni (67% vs. 49%). Podobnie rzecz wygląda w przypadku biblioteki i galerii sztuki.

Najmłodszy badani częściej niż inne grupy wiekowe wybierają kino (98%) i bibliotekę (50%). Osoby w wieku 25-39 lat chętniej niż inni chodzą do klubu muzycznego lub na dyskotekę (71%).

Czy w ciągu ostatniego roku odwiedziłeś/aś w Suwałkach następujące miejsca.

Dane w procentach [%].

Odwiedziny różnych miejsc kultury w Suwałkach wśród grup odbiorców

	Ogół N=349	Kobieta N=186	Mężczyzna N=163	18-24 N=44	25-39 N=98	40-59 N=114	60 i więcej N=93
Kino	77	81	74	98	84	78	60
Suwalski Ośrodek Kultury (SOK)	58	67	49	70	45	59	67
Klub muzyczny lub dyskoteka	49	46	53	55	71	47	26
Muzeum	37	40	34	41	34	41	34
Biblioteka	35	44	25	50	29	32	40
Galeria sztuki	30	35	24	36	22	31	34

Wartość istotnie statystycznie **mniejsza** od wartości dla ogółu

Wartość istotnie statystycznie **większa** od wartości dla ogółu

ZNAJOMOŚĆ I OCENA OFERTY KULTURALNEJ W SUWAŁKACH

Tylko 40% mieszkańców Suwałk jest dobrze zaznajomionych z ofertą kulturalną miasta. Najślabiej zapoznani są najstarsi badani w wieku 60 i więcej lat (31%). 63% mieszkańców pozytywnie ocenia ofertę kulturalną w Suwałkach. Najstarsi badani częściej niż inni nie mają opinii na temat oferty (22% „trudno powiedzieć”). Brak opinii wydaje się więc wynikać z mniejszej znajomości oferty.

Na ile dobrze znasz ofertę kulturalną w Suwałkach?

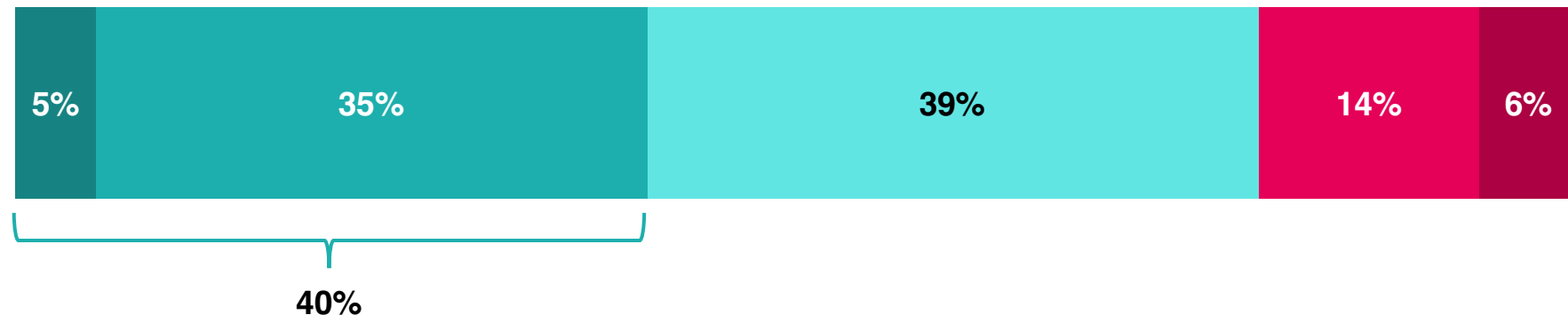
Jak ogólnie oceniasz ofertę kulturalną w Suwałkach?

N=381

Dane w procentach [%].

Poziom znajomości i oceny oferty kulturalnej w Suwałkach

Znajomość oferty kulturalnej w Suwałkach

Ogólna ocena oferty kulturalnej w Suwałkach

■ Bardzo dobrze

■ Dobrze

■ Przeciętnie

■ Słabo

■ Bardzo słabo

■ Trudno powiedzieć

Więcej niż dwóch na trzech

badanych twórców kultury (25 osób) bardzo dobrze lub dobrze ocenia ofertę kulturalną w Suwałkach.

Pozytywna opinia króluje więc zarówno wśród mieszkańców, jak i badanych twórców.

Jak ogólnie oceniasz ofertę kulturalną w Suwałkach?

N=36

Większość (59%) mieszkańców Suwałk dowiaduje się o wydarzeniach kulturalnych od znajomych lub rodziny. Dla połowy z nich źródłem informacji są strony internetowe i portale społecznościowe. 42% czerpie wiedzę z plakatów oraz billboardów.

Starsi badani częściej korzystali z radia czy prasy lokalnej, a młodszy – z portali społecznościowych.

Skąd zazwyczaj czerpiesz wiedzę na temat wydarzeń kulturalnych organizowanych w Suwałkach?

Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=381

Dane w procentach [%].

Źródła wiedzy o wydarzeniach kulturalnych w Suwałkach

Ocena oferty kulturalnej w Suwałkach w różnych obszarach

Ocena oferty zdaniem mieszkańców

Najlepiej ocenianymi przez mieszkańców Suwałk obszarami kultury są kino i film (78%), muzyka i koncerty (68%), festiwale i imprezy plenerowe (65%), a także dziedzictwo historyczne (53%). Im młodszy mieszkańcy, tym lepiej oceniają obszar kina i filmu. Z kolei co czwarty badany w wieku 15-24 lat źle ocenia występy taneczne i przedstawienia teatralne (po 15% wśród wszystkich mieszkańców).

Ocena oferty zdaniem twórców

Badani twórcy kultury najlepiej oceniają wydarzenia w obszarze dziedzictwa historycznego (29 osób), festiwale i imprezy plenerowe (28 osób) oraz warsztaty kulturalne (26 osób).

Najsłabiej ocenianym przez badanych twórców obszarem są przedstawienia teatralne, jednak wciąż połowa badanych uważa, że oferta w tym zakresie jest co najmniej dobra.

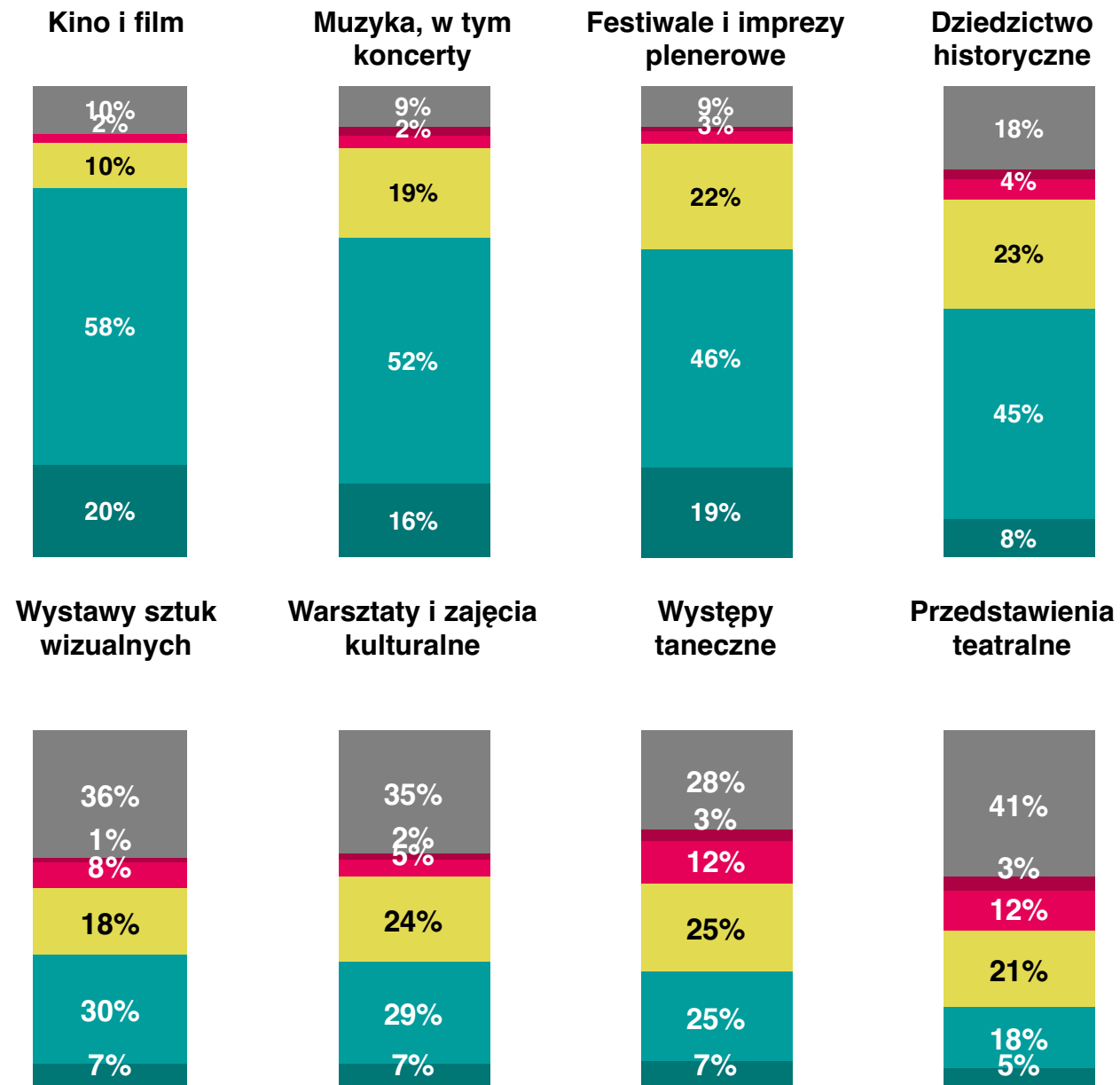
Jak oceniasz ofertę kulturalną w Suwałkach w poszczególnych obszarach?

N=381

Dane w procentach [%].

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Przeciętnie
- Słabo
- Bardzo słabo
- Trudno powiedzieć

Częstość wydarzeń kulturalnych w Suwałkach w różnych obszarach

Częstość wydarzeń zdaniem mieszkańców

Trzech na czterech mieszkańców Suwałk jest przekonanych, że w obszarze kina i filmu jest już wystarczająco wydarzeń w mieście. Większość (58%) uważa tak w przypadku festiwali i imprez plenerowych, a połowa w przypadku muzyki i koncertów. Mimo wszystko, najmłodszy badani chętnie widzieliby więcej wydarzeń we wszystkich tych obszarach.

Kobiety częściej niż mężczyźni deklarują, że chciałyby więcej przedstawień teatralnych (44% do 27%) i występów tanecznych (37% do 24%).

Częstość wydarzeń zdaniem twórców

Badanym twórcom kultury brakuje przede wszystkim przedstawień teatralnych. 19 osób deklaruje, że jest ich za mało w ofercie kulturalnej miasta. Znacząca część badanych chciałaby również więcej wydarzeń w obszarze muzyki i koncertów (14 osób) czy wystaw sztuk wizualnych (12 osób).

Czy według Ciebie
wydarzeń kulturalnych
w Suwałkach
w poszczególnych
obszarach jest...?

N=381

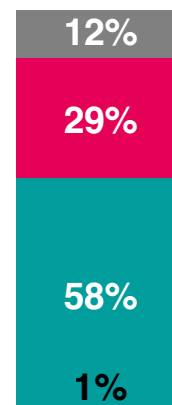
Dane w procentach [%].

- Za dużo
- Wystarczająco
- Za mało
- Trudno powiedzieć

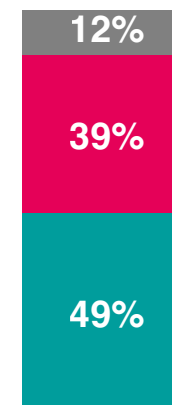
Kino i film

Festiwale i imprezy plenerowe

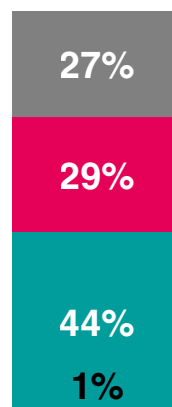
Muzyka, w tym koncerty

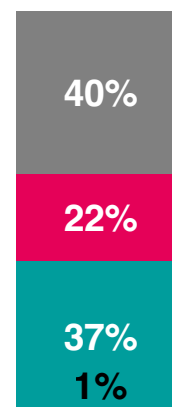
Wystawy sztuk wizualnych

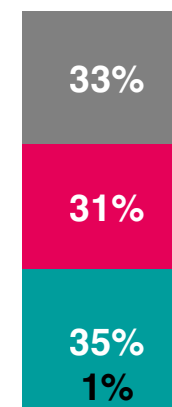
Dziedzictwo historyczne

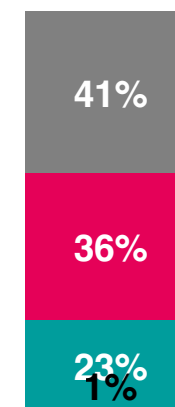
Warsztaty i zajęcia kulturalne

Występy taneczne

Przedstawienia teatralne

Większość (60%) mieszkańców Suwałk uważa, że oferta kulturalna w mieście polepszyła się w ostatnich latach. Częściej uważają tak kobiety (66%) niż mężczyźni (54%).

Co drugi mieszkaniec wierzy w poprawę oferty w przyszłości. Najbardziej optymistyczni w tej kwestii są najmłodsi (66%), a najmniej najstarsi (42%) badani.

Czy według Ciebie w ostatnich 3 latach oferta kulturalna w Suwałkach...?

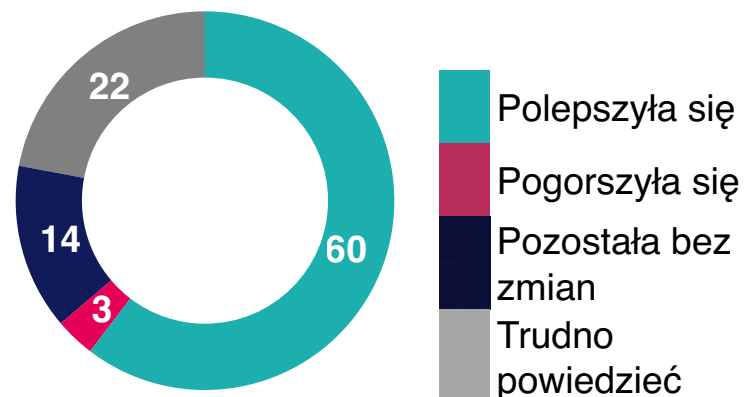
Czy według Ciebie w kolejnych 3 latach oferta kulturalna w Suwałkach...?

N=381

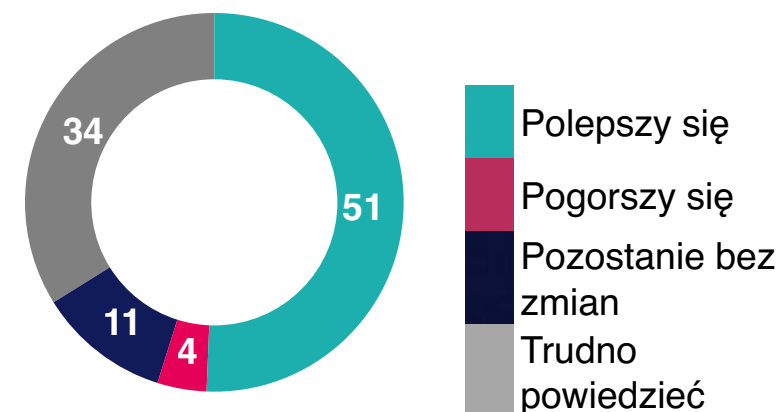
Dane w procentach [%].

Ocena zmian w ofercie kulturalnej w Suwałkach

W ostatnich 3 latach oferta kulturalna w Suwałkach...

W kolejnych 3 latach oferta kulturalna w Suwałkach...

Niemal połowa

badanych twórców kultury (17 osób) uważa, że oferta kulturalna w Suwałkach polepszyła się w ostatnich latach.

*Czy według Ciebie w ostatnich 3 latach oferta kulturalna w Suwałkach...?
Polepszyła się/Pogorszyła się/Pozostała bez zmian/Trudno powiedzieć*

*Czy według Ciebie w kolejnych 3 latach oferta kulturalna w Suwałkach...?
Polepszy się/Pogorszy się/Pozostanie bez zmian/Trudno powiedzieć*

N=36

Ocena zmian wśród badanych twórców kultury

Niemal połowa badanych twórców jest zdania, że oferta kulturalna w Suwałkach polepszyła się w ostatnich 3 latach. Co trzeci badany uważa z kolei, że pozostała bez zmian. Dla 4 osób oferta kulturalna w mieście pogorszyła się.

14 badanych wierzy w polepszenie oferty w przyszłości, a co trzeci twierdzi, że pozostanie bez zmian. 1 osoba

obawia się, że oferta kulturalna pogorszy się w kolejnych 3 latach. Chociaż największa część badanych twórców kultury zauważa poprawę w ofercie kulturalnej, to jednak pozostają oni mniej optymistyczni niż mieszkańcy Suwałk. Częściej mają jednak sprecyzowaną opinię na temat przyszłości oferty kulturalnej i generalnie są dobrej myśli co do jej rozwoju.

SPECYFIKA OFERTY KULTURALNEJ W SUWAŁKACH

Różnica między tym, kto może być najbardziej zadowolony z oferty kulturalnej w Suwałkach, a tym kto powinien być traktowany priorytetowo w tym obszarze jest największa dla osób z niepełnosprawnościami oraz młodzieży (odpowiednio 22 i 20 punktów procentowych).

Jakie kategorie odbiorców mogą być najbardziej zadowolone z obecnej oferty kulturalnej w Suwałkach?

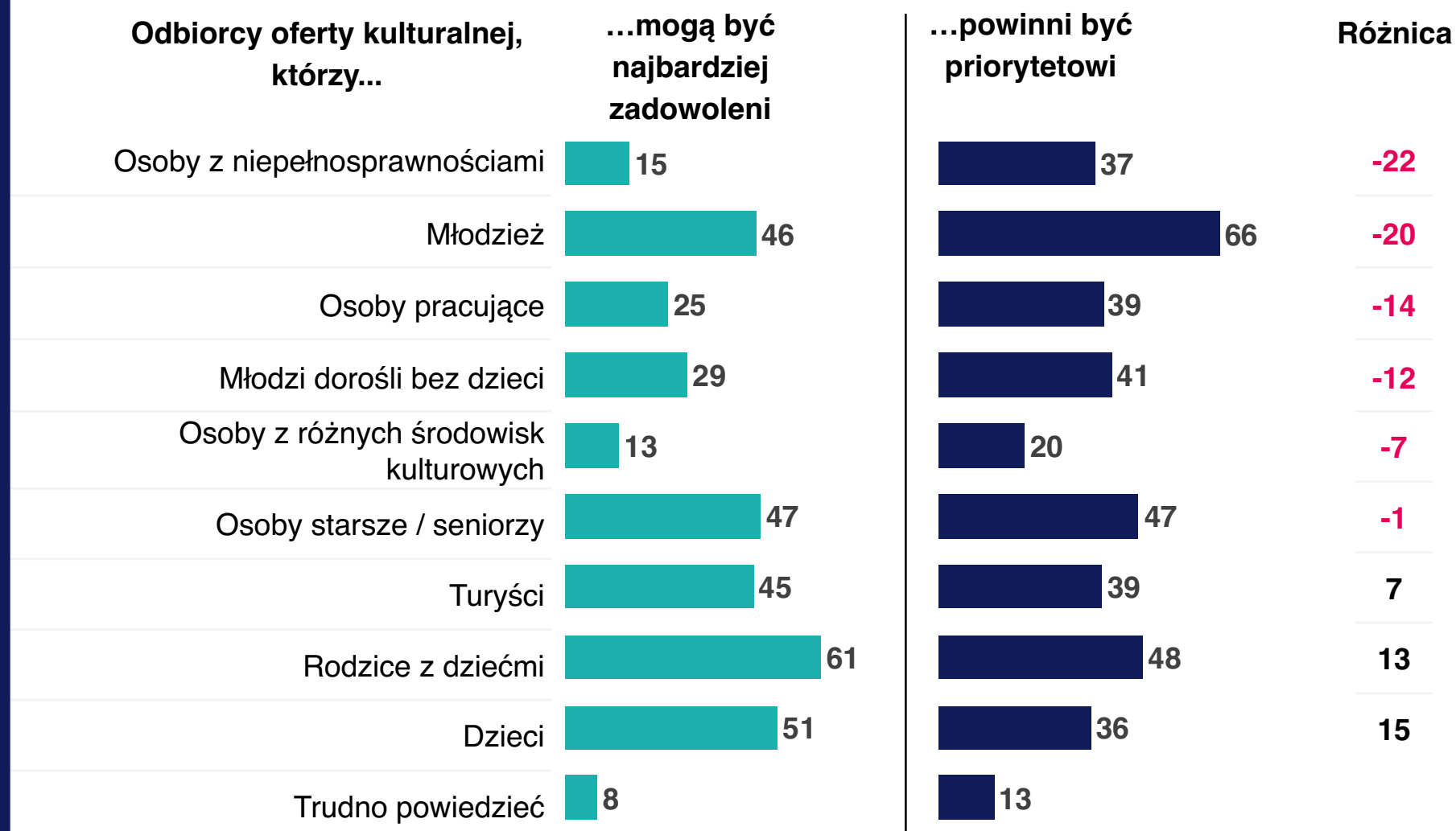
Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

A jakie kategorie odbiorców powinny być priorytetowe w ofercie kulturalnej w Suwałkach? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=381

Dane w procentach [%].

Dostosowanie oferty kulturalnej w Suwałkach do różnych odbiorców

Zdecydowana większość

badanych twórców kultury (29 osób) jest zdania, że to młodzież powinna być traktowana priorytetowo.

Jakie kategorie odbiorców mogą być najbardziej zadowolone z obecnej oferty kulturalnej w Suwałkach? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

A jakie kategorie odbiorców powinny być priorytetowe w ofercie kulturalnej w Suwałkach? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=36

Dostosowanie oferty kulturalnej w Suwałkach do różnych odbiorców zdaniem badanych twórców kultury

Najwięcej badanych twórców kultury (29 osób) uważa, że to młodzież powinna być priorytetową kategorią odbiorców oferty kulturalnej w Suwałkach. Innymi priorytetowymi odbiorcami powinni być ich zdaniem rodzice z dziećmi, osoby pracujące, dzieci i turyści. Te kategorie wskazuje od 19 do 24 osób.

Wśród kategorii odbiorców, które mogą być najbardziej zadowolone z obecnej oferty kulturalnej, badani twórcy kultury wymieniają ponownie dzieci (25 osób), rodziców z dziećmi (21 osób) i turystów (19 osób).

Jednak tylko 10 osób uważa, że to młodzież może być zadowolona z obecnej oferty. Zamiast tego najczęściej badanych twórców (28 osób) postrzega seniorów jako najbardziej zadowoloną kategorię odbiorców.

Badani twórcy kultury dostrzegają tę samą lukę w ofercie kulturalnej, którą wskazują mieszkańcy Suwałk. Mimo potrzeby traktowania młodzieży priorytetowo, zarówno badani twórcy, jak i mieszkańcy nie są przekonani, że młodzież może faktycznie być zadowolona z obecnych propozycji.

Opinie o kulturze w Suwałkach

Opinie mieszkańców

Twierdzenie, że dziedzictwo kulturowe Suwałk jest cennym zasobem, który powinien być szerzej promowany, popiera 91% mieszkańców. Powszechna zgoda panuje również, jeśli chodzi o opinię, że inwestycje w kulturę przyczyniają się do poprawy jakości życia w mieście (86%), czy że oferta kulturalna w Suwałkach może być atrakcyjna dla turystów (84%).

W ostatnim przypadku wyróżniają się jednak młodzi badani, wśród których 18% nie zgadza się z tym twierdzeniem (6% wśród wszystkich mieszkańców).

Co drugi mieszkaniec uważa, że Suwałki znajdują się na peryferiach życia kulturalnego regionu, oraz że tutejsza oferta kulturalna nie jest tak dobra, jak w innych częściach kraju. W przypadku drugiego twierdzenia, najmłodszy badani uważają tak częściej niż inni (64%).

Opinie twórców

Niemal wszyscy badani twórcy kultury zgadzają się co do wartości dziedzictwa kulturowego Suwałk czy roli inwestycji kulturalnych w poprawie jakości życia. 30 osób uważa również, że oferta kulturalna Suwałk może być atrakcyjna dla turystów. Badani twórcy są z kolei

podzieleni, jeśli chodzi o twierdzenie, że Suwałki znajdują się na peryferiach życia kulturalnego regionu (17 osób się zgadza, 18 osób nie), ale większość (22 osoby) przyznaje, że oferta kulturalna w innych częściach kraju jest lepsza.

Badani twórcy kultury zgadzają się z tym, że wiele inicjatyw nie mogłoby zaistnieć bez organizacji pozarządowych. Jednocześnie przyznają, że organizacje te są niedofinansowane (odpowiednio 25 i 29 odpowiedzi twierdzących). Zdaniem 20 osób, przedsiębiorstwa w Suwałkach widzą wartość w angażowaniu się w kulturę.

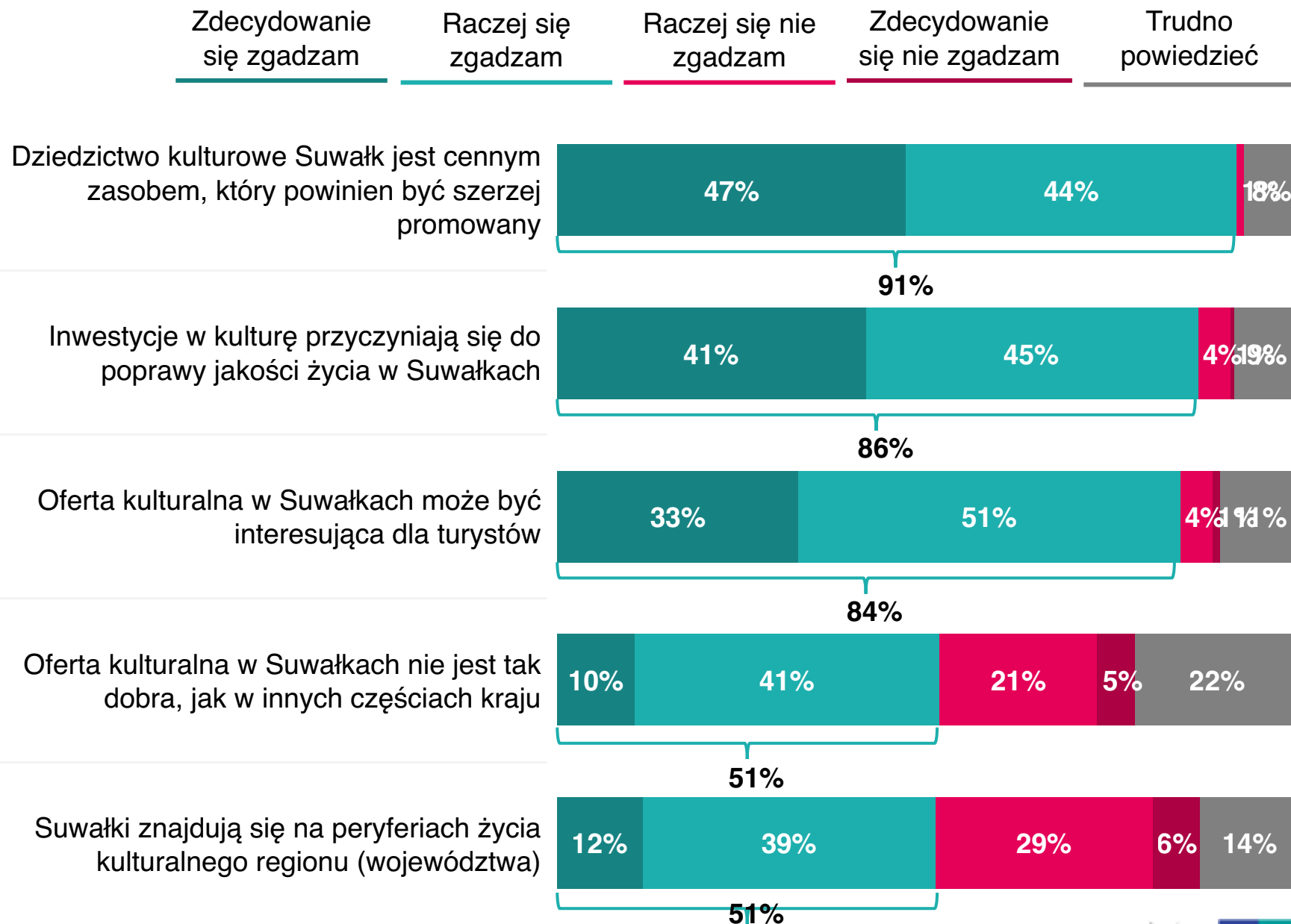

Na ile zgadzasz się lub nie zgadzasz z następującymi twierdzeniami dotyczącymi sektora kultury w Suwałkach?

N=381

Dane w procentach [%].

Sytuacja twórców kultury w Suwałkach

Badani twórcy kultury mają poczucie realnego wpływu, jaki ich działalność ma na mieszkańców Suwałk. Aż 31 z 36 osób zgadza się z takim twierdzeniem, a 18 osób wybiera odpowiedź „zdecydowanie się zgadzam”.

Jednocześnie tylko co trzeci badany uważa, że twórcy kultury mają wystarczające możliwości rozwoju i wsparcia w Suwałkach. Większość (20 osób) nie zgadza się z tą opinią.

Nieco światła na te wyniki rzuca fakt, że aż 28 osób dostrzega objawy wypalenia zawodowego, które dotyczą twórców w

kontekście ich działalności kulturalnej w Suwałkach. Jest to wyraźny sygnał, by zwrócić większą uwagę na wymagające warunki, w jakich działają badani twórcy oferty kulturalnej.

W Polsce coraz więcej mówi się o wyjątkowości pracy w kulturze, gdzie pojawia się potrzeba „pracy dla idei”. Strategia rozwoju kultury powinna poruszyć ten problem, aby wspierać twórców w utrzymaniu zdrowego balansu między twórczością a innymi aspektami życia.

Zdecydowana większość
badanych twórców kultury
(28 osób) uważa, że
wypalenie zawodowe dotyka
wielu osób działających w
kulturze.

*Na ile zgadzasz się lub nie zgadzasz z następującymi
twierdzeniami dotyczącymi twórców kultury w Suwałkach?
N=36*

MOCNE I SŁABE STRONY KULTURY W SUWAŁKACH

Jako mocne strony oferty kulturalnej, mieszkańcy Suwałk wskazują przede wszystkim dogodną lokalizację wydarzeń (46%) i ich przyjazną atmosferę (45%).

*Jakie elementy uważasz za mocne strony oferty kulturalnej w Suwałkach?
Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.*

N=381

Dane w procentach [%].

Mocne strony

Jako słabe strony oferty kulturalnej, mieszkańcy Suwałk wskazują niewystarczającą różnorodność wydarzeń (44%), słabą ofertę rozrywkową (40%) czy niedostępność cenową (38%).

A na jakie elementy miasta powinno zwrócić większą uwagę, by oferta kulturalna w Suwałkach była lepsza? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.
N=381

Dane w procentach [%].

Słabe strony

Porównanie wyników co do mocnych i słabych stron oferty kulturalnej ujawnia, w jakich obszarach mieszkańcy są zgodni, że wymagają one większej uwagi. Ich zdaniem brakuje ambitnego repertuaru, a wsparcie dla lokalnych artystów powinno być większe. Należy również zadbać o dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.

Jakie elementy uważasz za mocne strony oferty kulturalnej w Suwałkach? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

A na jakie elementy miasto powinno zwrócić większą uwagę, by oferta kulturalna w Suwałkach była lepsza? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=381

Dane w procentach [%].

Zestawienie mocnych i słabych stron

	Różnica	Mocne strony	Słabe strony
Ambitny repertuar i wysokiej jakości programy artystyczne	-22	10	32
Wsparcie dla lokalnych artystów i ich twórczości	-18	18	36
Dostępność wydarzeń/zajęć dla osób z niepełnosprawnościami	-18	10	29
Różnorodność wydarzeń (np. koncerty, wystawy, spektakle)	-10	33	44
Współpraca międzynarodowa i wymiana kulturalna	-10	10	20
Oferta rozrywkowa (np. koncerty muzyki popularnej, kabarety)	-9	30	40
Promocja tradycji i lokalnego dziedzictwa kulturowego	-8	27	35
Inicjatywy społeczne i projekty integrujące społeczność lokalną	-8	19	27
Dostępność cenowa (wydarzenia bezpłatne lub niedrogie)	-7	31	38
Łatwy dostęp do bieżących informacji o ofercie kulturalnej	-5	25	31
Szeroka oferta edukacji kulturalnej	-4	23	27
Działalność instytucji kultury (np. domów kultury, bibliotek)	2	19	17
Wydarzenia specjalne (np. festiwale sezonowe, rocznicowe)	7	35	28
Jakość infrastruktury do organizacji wydarzeń i zajęć	10	28	19
Dogodna lokalizacja wydarzeń (bliskość i wygoda dojazdu)	24	46	22
Przyjazna atmosfera podczas wydarzeń	27	45	19

Dwóch na trzech

badanych twórców kultury uważa, że miasto powinno bardziej wspierać lokalnych artystów i ich twórczość.

*Jakie elementy uważasz za mocne strony oferty kulturalnej w Suwałkach?
Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.*

*A na jakie elementy miasto powinno zwrócić większą uwagę, by oferta kulturalna w Suwałkach była lepsza? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.
N=36*

Mocne i słabe strony zdaniem badanych twórców kultury

Dwóch na trzech badanych twórców kultury wskazuje działalność instytucji kultury jako mocną stronę oferty kulturalnej w Suwałkach. Tyle samo osób wybiera również dogodną lokalizację wydarzeń. Niewiele mniej, bo po 22 osoby, do mocnych stron zalicza wydarzenia specjalne, takie jak festiwale sezonowe, a także dostępność cenową wydarzeń.

Pośród słabych stron najczęściej badanych twórców (24 osoby) wskazuje wsparcie dla lokalnych artystów. 21 osób uważa, że

różnorodność wydarzeń jest niewystarczająca, a po 18 osób chciałoby bardziej ambitnego repertuaru oraz większej promocji tradycji i lokalnego dziedzictwa kulturowego. Dwie osoby wskazują potrzebę bardziej przyjaznej i otwartej kadry zarządzającej instytucjami kultury.

Badani twórcy kultury, podobnie jak mieszkańcy Suwałk, podkreślają brak ambitnego repertuaru w mieście oraz braki we wsparciu lokalnych artystów jako jedne z głównych obszarów do poprawy w przyszłości.

Bariery rozwoju instytucji kultury zdaniem badanych twórców

Niewystarczający poziom finansowania działań to główna bariera rozwoju instytucji kultury, jaką wskazują badani twórcy. Wybiera ją 26 osób (72% wszystkich badanych).

Pozostałe bariery mają znacząco mniej głosów. 14 osób zwraca uwagę na brak zainteresowania ofertą kulturalną wśród mieszkańców. Po 11 osób wskazuje na brak odpowiednio wykwalifikowanej kadry, a także brak skutecznych kanałów informowania o wydarzeniach. 9 osób podkreśla ograniczone

możliwości prezentowania efektów działań.

Niektórzy badani twórcy skorzystali z możliwości udzielenia swobodnej odpowiedzi. 3 osoby poruszyły tematy związane z organizacją pracy instytucji kultury, takie jak ustalenie innych godzin wydarzeń kulturalnych, polepszenie współpracy z dyrekcją ośrodka kultury oraz mniejszą kontrolę działalności instytucji ze strony ratusza.

Zagrożenia i szanse dla rozwoju kultury zdaniem badanych twórców

Zagrożenia

Największym zagrożeniem dla kultury w Suwałkach, według badanych twórców, jest brak wystarczających pieniędzy. To prowadzi do tego, że zdolni ludzie odchodzą z kultury, co może sprawić, że w przyszłości będzie brakować dobrych specjalistów. Badani zauważają, że młodzi ludzie emigrują z Suwałk i nie są zainteresowani wydarzeniami kulturalnymi w mieście.

W odpowiedziach pojawiają się również obawy dotyczące przyszłej polityki miasta i rządu w sprawach kultury. Część

badanych martwi się kryzysem na granicy z Białorusią oraz wojną w Ukrainie i ich wpływem na rozwój kultury w przygranicznych regionach.

Szanse

Często wspominaną przez badanych twórców szansą dla rozwoju kultury w Suwałkach jest szybka budowa Mediateki. W szerszym ujęciu, badani wskazują na dobrą infrastrukturę kulturalną w mieście oraz położenie Suwałk, umożliwiające transgraniczną współpracę.

Szansę dla kultury w Suwałkach badani twórcy widzą również w zwiększonym finansowaniu z UE.

OCENA I OCZEKIWANIA WOBEC WYDARZEŃ KULTURALNYCH

Atrakcyjność wydarzeń kulturalnych w Suwałkach

Duża atrakcyjność znanych wydarzeń

Mieszkańcy Suwałk generalnie dobrze oceniają atrakcyjność znanych im wydarzeń kulturalnych. Dni Miasta „bardzo dobrze” lub „dobrze” oceniło 82% mieszkańców. 70% lub więcej pozytywnych odpowiedzi otrzymały takie wydarzenia, jak Suwałki Blues Festiwal, Kaziuk Suwalski czy Odlotowe Suwałki Air Show. Na wyjątkową uwagę zasługuje Blues Festiwal, którego atrakcyjność bardzo dobrze ocenił co drugi mieszkaniec.

Jednocześnie wyniki wskazują na pole do poprawy, jeśli chodzi o widoczność niektórych wydarzeń. Połowa

mieszkańców nie potrafiła ocenić Festiwalu Filmowego Wajda na Nowo ani spotkań autorskich w bibliotece. Ponad 60% badanych uniknęło odpowiedzi w przypadku Soulwałki Gospel Workshop, Pikniku na Klonowej oraz Filharmonii Suwałk. Najmniej znanym wydarzeniem były Międzynarodowe Spotkania z Monodramem o Złotą Podkowę Pegaza (72% braku odpowiedzi).

Atrakcyjność wśród grup odbiorców

Jaćwieski Festyn Archeologiczny czy spotkania autorskie nie przemawiają do najmłodszych badanych. Niezwykłą

popularnością w tej grupie cieszy się za to wydarzenie Suwałki Street Vibes (aż 45% „bardzo dobrze” w tej grupie i tylko 15% wśród wszystkich mieszkańców).

Mniej znane wydarzenia, takie jak Soulwałki Gospel Workshop czy Festiwal Filmowy Wajda na Nowo są bardziej popularne wśród kobiet niż mężczyzn, co koresponduje z częstszym uczestnictwem kobiet w wydarzeniach kulturalnych.

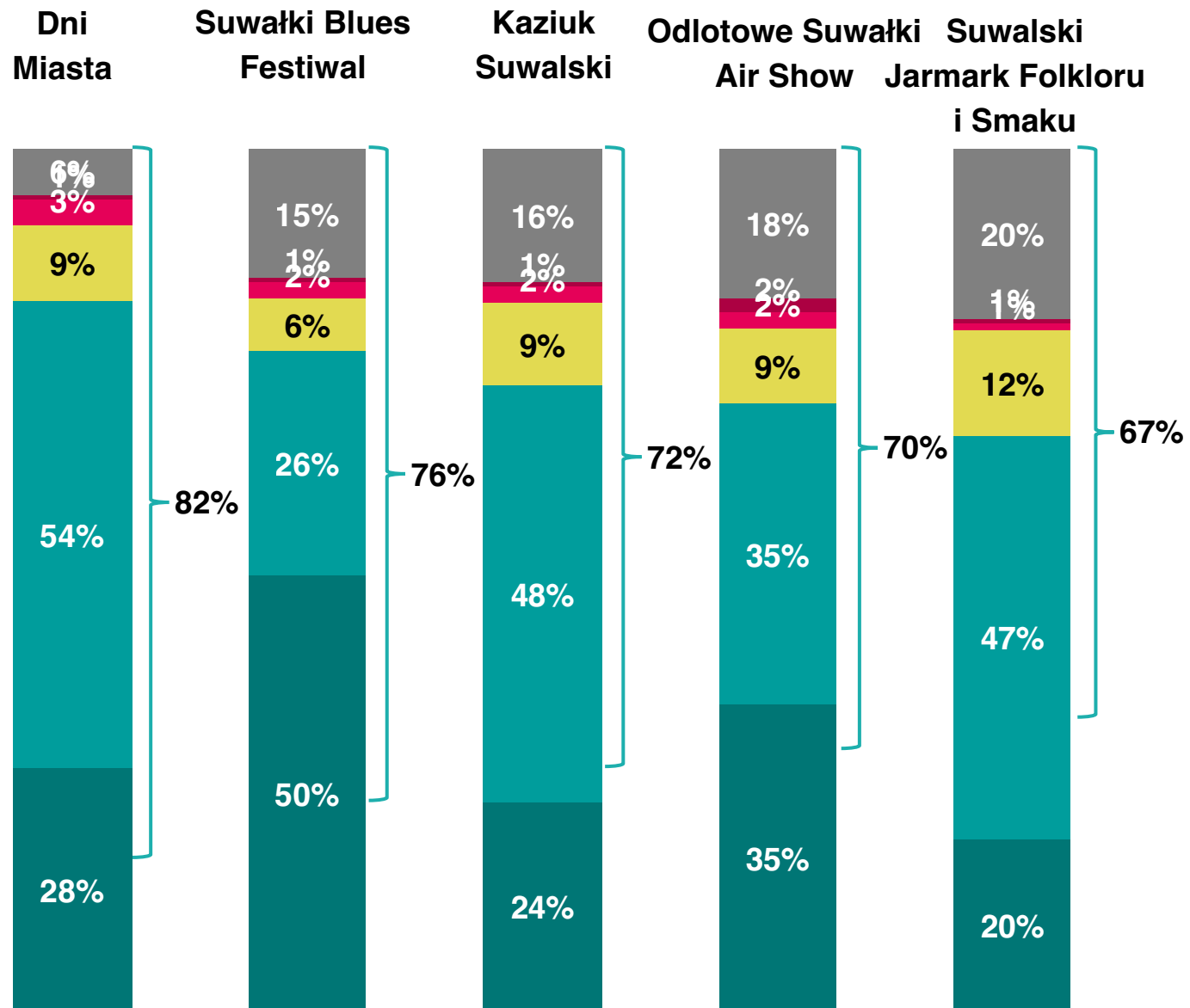
Jak, ogólnie rzecz biorąc,
ocenasz atrakcyjność
następujących wydarzeń
kulturalnych?

N=381

Dane w procentach [%].

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Przeciętnie
- Słabo
- Bardzo słabo
- Trudno powiedzieć /
nie znam tego
wydarzenia

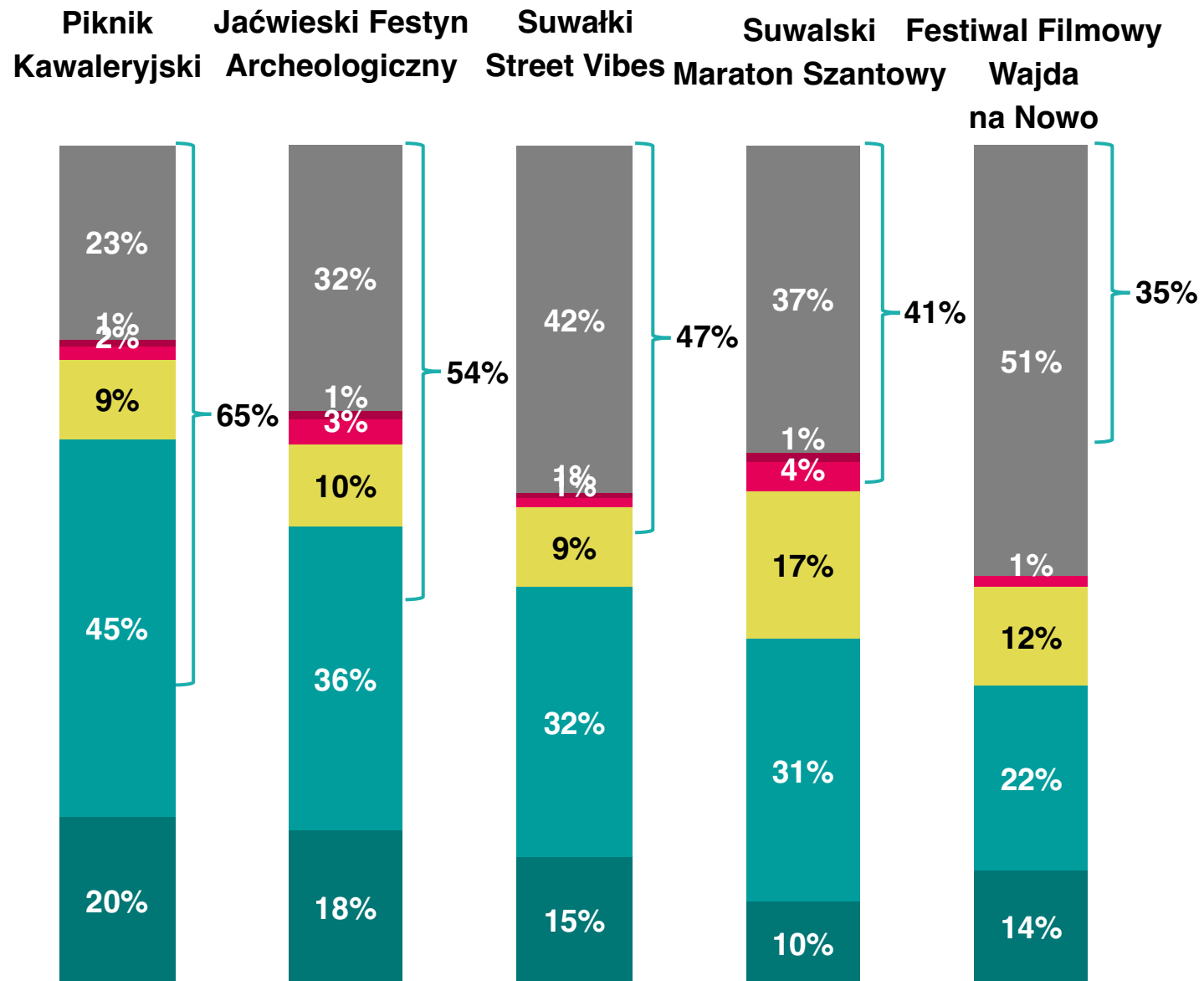
Jak, ogólnie rzecz biorąc,
ocenisz atrakcyjność
następujących wydarzeń
kulturalnych?

N=381

Dane w procentach [%].

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Przeciętnie
- Słabo
- Bardzo słabo
- Trudno powiedzieć /
nie znam tego
wydarzenia

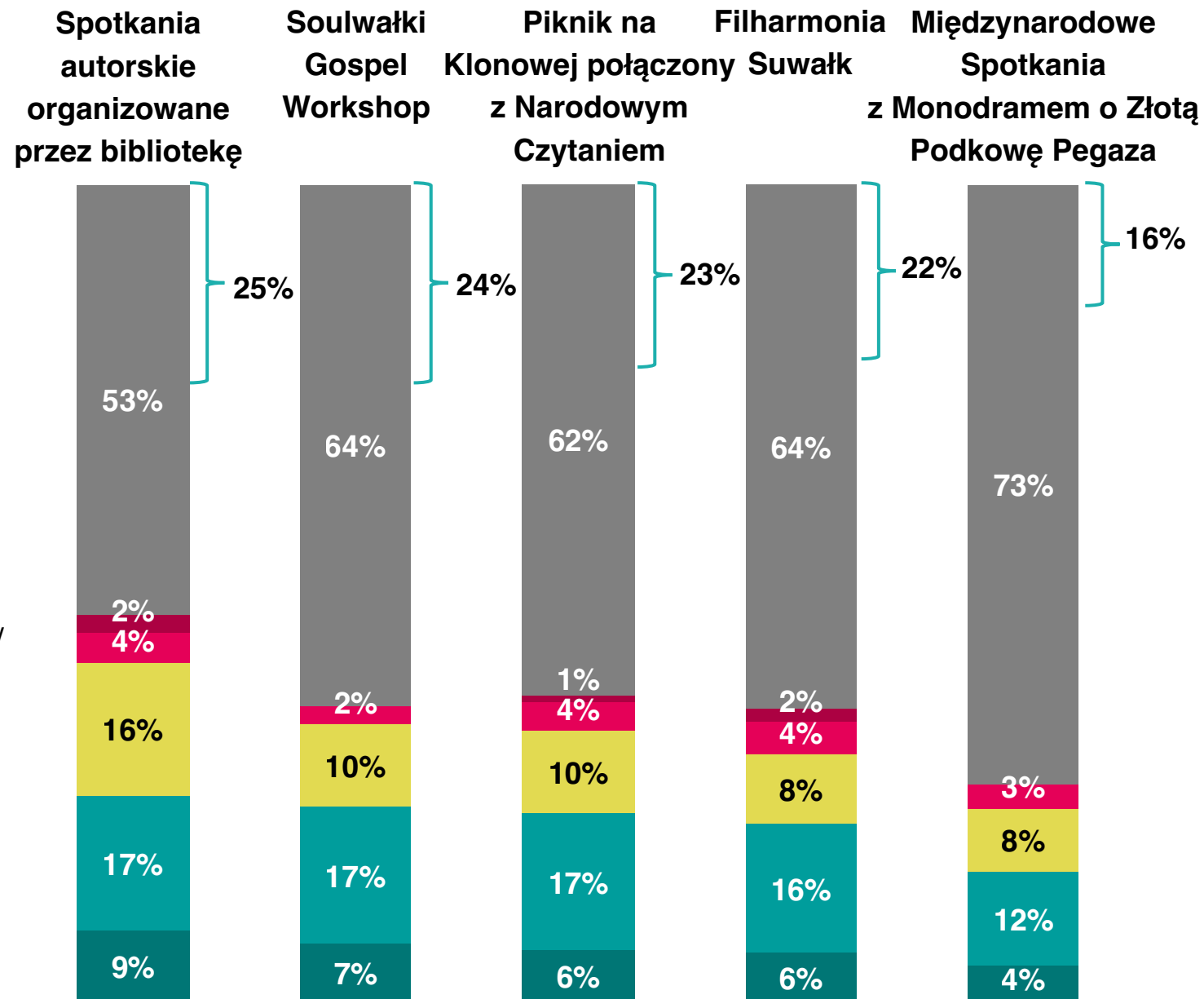
Jak, ogólnie rzecz biorąc,
ocenisz atrakcyjność
następujących wydarzeń
kulturalnych?

N=381

Dane w procentach [%].

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Przeciętnie
- Słabo
- Bardzo słabo
- Trudno powiedzieć /
nie znam tego
wydarzenia

Mieszkańcom Suwałk najbardziej brakuje koncertów muzyki popularnej (37%), a także dancingów, potańcówek i dyskotek (36%).

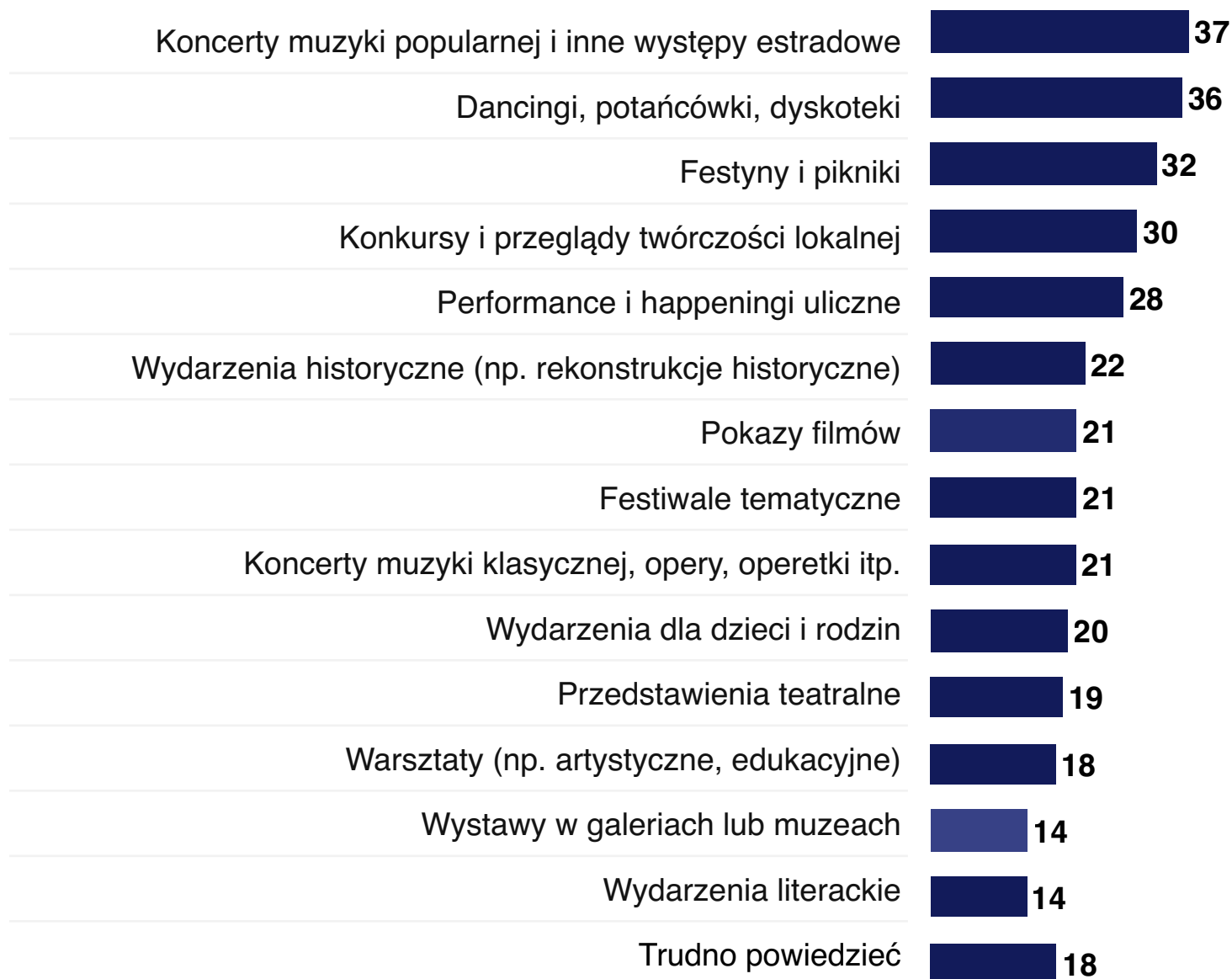
Takie wyniki są efektem popularności tych odpowiedzi wśród najmłodszych badanych oraz osób w wieku 25-39 lat. Najstarsi badani częściej niż inni nie mają zdania w kwestii brakujących wydarzeń. Również mężczyźni częściej od kobiet wybierają odpowiedź „trudno powiedzieć”.

*Jakiego typu wydarzeń kulturalnych brakuje w Suwałkach najbardziej?
Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.
N=381*

Dane w procentach [%].

Wydarzenia kulturalne, których najbardziej brakuje w Suwałkach

Kobiety częściej niż mężczyźni uważają, że w Suwałkach brakuje konkursów i przeglądów twórczości lokalnej (38% vs. 20% wśród mężczyzn), przedstawień teatralnych (25% vs. 12%), wydarzeń dla dzieci i rodzin (25% vs. 15%) czy wystaw w galeriach lub muzeach (18% vs. 9%).

Czy w ciągu ostatniego roku odwiedziłeś/aś w Suwałkach następujące miejsca.

Dane w procentach [%].

Wydarzenia kulturalne, których najbardziej brakuje w Suwałkach według płci

	Ogół N=381	Kobieta N=201	Mężczyzna N=180
Koncerty muzyki popularnej i inne występy	37	40	33
Dancingi, potańcówki, dyskoteki	36	39	33
Festyny i pikniki	32	31	33
Konkursy i przeglądy twórczości lokalnej	30	38	20
Performance i happeningi uliczne	28	30	24
Wydarzenia historyczne	22	21	23
Pokazy filmów	21	23	19
Festiwale tematyczne	21	19	23
Koncerty muzyki klasycznej, opery, operetki itp.	21	23	18
Wydarzenia dla dzieci i rodzin	20	24	15
Przedstawienia teatralne	19	25	12
Warsztaty (np. artystyczne, edukacyjne)	18	21	14
Wystawy w galeriach lub muzeach	14	18	9
Wydarzenia literackie	14	15	12

Wartość istotnie statystycznie
mniejsza od wartości dla ogółu

Wartość istotnie statystycznie
większa od wartości dla ogółu

Połowa

badanych twórców kultury chciałaby więcej przedstawień teatralnych w Suwałkach.

Jakiego typu wydarzeń kulturalnych brakuje w Suwałkach najbardziej?

Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=36

Brakujące wydarzenia kulturalne zdaniem badanych twórców kultury

Dokładnie połowa badanych twórców kultury uważa, że w Suwałkach odbywa się za mało przedstawień teatralnych. 15 osób chciałoby więcej performance'ów i happeningów ulicznych, a 13 osobom brakuje konkursów i przeglądów twórczości lokalnej, a także warsztatów artystycznych i edukacyjnych.

Co trzeci badany twórca przyznaje, że w Suwałkach powinno odbywać się więcej koncertów muzyki popularnej. Te odpowiedzi są zgodne z deklarowanymi

potrzebami mieszkańców. Jednak o ile mieszkańcy wskazali też na niewystarczającą liczbę dancingów, potańcówek i dyskotek, to tylko 3 osoby wśród badanych twórców kultury uważają, że powinno odbywać się więcej tego typu wydarzeń.

Korzystając z możliwości udzielenia własnej odpowiedzi, jedna osoba wyraziła opinię, że wydarzeń w różnych obszarach jest wystarczająco, a głównym wyzwaniem jest zwiększenie publiki, która w nich uczestniczy.

Priorytety „Strategii Rozwoju Kultury Miasta Suwałki do roku 2030”

Perspektywa mieszkańców

Na koniec badania mieszkańcy mieli możliwość udzielenia swobodnej wypowiedzi i wskazania, co ich zdaniem powinno być priorytetem „Strategii Rozwoju Kultury Miasta Suwałki do roku 2030”. Wiele z tych odpowiedzi dotyczyło większej różnorodności i częstotliwości wydarzeń kulturalnych, szczególnie skierowanych do młodzieży.

Mieszkańcy chcieliby wzbogacenia kultury o wydarzenia muzyczne

i taneczne, w tym bezpłatne koncerty plenerowe.

Odbiorcy kultury uważają również, że priorytetem powinny być wystawy czy projekty edukacyjne dotyczące historii miasta. Suwałki powinny wzbogacać swój krajobraz kulturalny przede wszystkim przez współpracę z lokalnymi artystami, co wzmocni poczucie tożsamości lokalnej.

Perspektywa twórców kultury

Podobną możliwość swobodnej wypowiedzi mieli badani twórcy

kultury w Suwałkach. Duża część z nich podkreśliła potrzebę skupienia się na młodzieży. Jedna osoba zwróciła jednak uwagę na zmniejszoną dietność i na to, że w przyszłości odbiorcami kultury będą przede wszystkim osoby starsze.

Ze strony badanych twórców kultury padło też dużo konkretnych propozycji, takich jak przekształcenie liceum plastycznego w taneczne, rozbudowanie orkiestry kameralnej, zapraszanie amerykańskich artystów na Suwałki

Blues Festiwal czy wprowadzenie bonu na kulturę połączonego z suwalską kartą mieszkańca.

Tak samo jak mieszkańcy, badani twórcy kultury wskazują na rozwój lokalnej tożsamości poprzez kulturę. Jako przykładowe działania podają wspieranie rekonstrukcji historycznych i transgraniczną współpracę z Litwą. Znacząca część badanych zwraca również uwagę na konieczność zatrudniania profesjonalnej kadry w miejskich instytucjach kultury.

Wybrane wypowiedzi badanych

*Turniej rycerski. Działania podtrzymujące dziedzictwo kulturowe miasta i regionu. / **Mężczyzna, 60 i więcej lat***

*Więcej wydarzeń edukacyjnych (życie i problemy życia codziennego, na przykład jak pomagać osobie z depresją, osobie niepełnosprawnej itp.), szkolenia różnego typu odpowiednie dla młodych i starszych osób. / **Kobieta, 15-24 lat***

*Kiedys oferta SOK była bardziej dostosowana do różnych grup wiekowych i bardziej różnorodna, zakładająca też tematykę niszową, ale też artystów topowych. Od kilku lat tego brakuje. / **Kobieta, 40-59 lat***

*Uważam, że w większości wydarzenia w Suwałkach nie są ukierunkowane na osoby w przedziale wieku 20-35 lat, przez co musimy szukać takich atrakcji w innych miastach. / **Mężczyzna, 25-39 lat***

*Priorytetem powinny być odpowiednie kadry pozyskane do sektora kultury, w tym kadry zarządzającej do ośrodka kultury, oraz zwiększenie finansowania organizacji pozarządowych. / **działalność w obszarze muzyki, kultury ludowej, edukacji kulturalnej i historycznej***

*Większy nacisk na wydarzenia dla młodych osób oraz pokolenia 30-40 latków. Większość wydarzeń w Suwałkach jest nastawiona na osoby starsze 60+. / **działalność w obszarze muzyki, tańca i sportu***

*Należy poświęcić czas i środki na stworzenie grupy nieformalnych animatorów kultury, ustalić mikro granty na ich działania, zainwestować w ich edukację, wizyty studyjne - wspierać je powagą samorządu. / **działalność w obszarze muzyki, teatru, literatury, filmu, edukacji kulturalnej i historycznej***

*Budowanie marki i wizytówki miasta, w oparciu o własne atuty (np. prezentacja wizerunku i twórczości Marii Konopnickiej, i inne) bez zapożyczeń z zewnątrz. / **działalność w obszarze muzyki i edukacji kulturalnej***

METODOLOGIA

Raport przygotowany na podstawie dwóch badań; wśród twórców (1) i odbiorców (2) oferty kulturalnej w Suwałkach.

Metoda:

1. CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview),
2. CAPI (ang. Computer Assisted Personal Interview)
3. IDI (ang. Individual In-depth Interview)
4. FGI (Focus Group Interview)

Okres realizacji badania:

1. 16 września – 15 października 2025 roku,
2. 23 września – 9 października 2025 roku
3. 23 września - 28 października 2025 roku
4. 20 października i 27 października 2025 roku

Wielkość próby:

1. n=36

Ankieta dystrybuowana wśród twórców kultury związanych z różnymi organizacjami w Suwałkach, zarówno miejskimi, jak i prywatnymi.

2. n=381

Skład próby odzwierciedla profil demograficzny (wiek, płeć) dorosłych mieszkańców Suwałk, zgodnie z najnowszymi danymi statystycznymi.

3 n=8.

Osiem indywidualnych wywiadów pogłębionych z twórcami i animatorami suwalskiej kultury.

4. n=8

Dwa zogniskowane wywiady grupowych z suwalskimi twórcami i animatorami kultury.

Wyniki przedstawione w raporcie są zaokrąglone do liczb całkowitych, co może powodować, że nie zawsze sumują się dokładnie do 100%.

Zdecydowana większość

badanych twórców kultury (31 osób) ma ponad 10 lat doświadczenia.

Jak długo działasz w sektorze kultury?

W jakich dziedzinach kultury działasz? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

Na jakich obszarach prowadzisz swoją działalność związaną z kulturą?

Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

Kto jest głównym odbiorcą Twojej działalności? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

Czy w ostatnich pięciu latach współpracowałeś/aś z następującymi podmiotami działającymi w sektorze kultury? Możesz zaznaczyć wiele odpowiedzi.

N=36

Działalność badanych twórców kultury

Aż 31 z 36 (ponad 85%) badanych twórców kultury deklaruje, że działa w kulturze ponad 10 lat. 19 osób skupia się na edukacji kulturalnej. Co drugi badany twórca zajmuje się muzyką.

Popularnymi obszarami działalności są również edukacja historyczna, kultura ludowa i lokalne tradycje, film czy sztuki wizualne.

32 osoby prowadzą działalność na terenie Suwałk. Porównywalne liczby badanych, od 13 do 18 osób, działają w powiecie, województwie, innych regionach

Polski oraz na skalę międzynarodową.

W przypadku głównych odbiorców działalności udało się zebrać zróżnicowaną próbę twórców kultury. Ponad 20 osób kieruje swoją działalność zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do osób pracujących czy do osób starszych.

26 osób deklaruje współpracę w takiej czy innej formie z organizacjami pozarządowymi oraz urzędem miasta. Najwięcej badanych twórców (29 osób) współpracuje z domem kultury.

Główne postulaty

1. Ocena i różnorodność wydarzeń

Mieszkańcy Suwałk i badani twórcy kultury dobrze oceniają ofertę kulturalną w mieście. Jednak występują problemy w niektórych obszarach. Mieszkańcy chwalą kino, koncerty i festiwale, bo mają z nimi większy kontakt. Gorzej oceniają obszary, w których jest za mało wydarzeń, jak występy taneczne i przedstawienia teatralne. Badani twórcy wpisują się w ten mechanizm. Najmniej pozytywnie oceniają ofertę w zakresie przedstawień teatralnych. Jednocześnie wielu z nich uważa, że przedstawień odbywa się za mało. Nowa „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku” powinna zadbać o różnorodność wydarzeń kulturalnych w mieście.

2. Uczestnictwo mężczyzn w kulturze

Prawie co czwarty mieszkaniec Suwałk (23%) bierze udział w wydarzeniach kulturalnych przynajmniej raz w miesiącu. Kobiety częściej korzystają z oferty kulturalnej niż mężczyźni. Z tego wynika, że mężczyźni rzadziej odwiedzają miejsca kultury w Suwałkach, takie jak SOK. Częściej nie zauważają pozytywnych zmian w ofercie kulturalnej i nie znają wielu inicjatyw, takich jak Soulwałki Gospel Workshop czy Festiwal Filmowy Wajda na Nowo. Nowa „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku” powinna dążyć do tego, aby mężczyźni częściej brali udział w wydarzeniach kulturalnych.

3. Promocja inicjatyw

W Suwałkach mieszkańcy najlepiej oceniają znane im wydarzenia kulturalne. Takie inicjatywy jak Dni Miasta czy Suwałki Blues Festiwal cieszą się dużą popularnością i dostają dobre oceny. Natomiast Piknik na Klonowej czy Filharmonia Suwałk mają słabsze oceny, ponieważ ponad połowa mieszkańców ich nie zna. Widać to także w wynikach podzielonych na grupy wiekowe. Najmłodsi badani bardzo dobrze oceniają Suwałki Street Vibes. Starsi natomiast nie oceniają tego wydarzenia, bo go nie znają. Mieszkańcy są otwarci na różne inicjatywy, ale problemem jest brak informacji na ich temat. Nowa „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku” powinna skupić się na promocji inicjatyw kulturalnych, również wśród nieoczywistych odbiorców.

Główne postulaty

4. Kultura w Suwałkach na tle regionu

Mieszkańcy Suwałk i badani twórcy kultury zgadzają się, że dziedzictwo kulturowe tego miasta jest cenne, a wspieranie kultury poprawia jakość życia. Obie grupy zauważają też, że trzeba jeszcze wiele poprawić w tym zakresie. Co druga osoba w obu badaniach wskazuje, że Suwałki są na uboczu kulturalnego życia województwa. Większość mieszkańców i badanych twórców przyznaje, że oferta kulturalna w innych częściach kraju jest po prostu lepsza.

Nowa „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku” powinna odpowiedzieć na ambicje twórców i odbiorców kultury. Oferta kulturalna w Suwałkach musi stać się rozpoznawalna w regionie oraz inspirująca dla reszty kraju.

5. Perspektywa badanych twórców

Badani twórcy kultury podzielili się swoimi spostrzeżeniami na temat życia kulturalnego w mieście. Uważają, że organizacje pozarządowe są kluczowe dla wielu wydarzeń kulturalnych, ale mają problemy z finansowaniem. Brak pieniędzy jest główną przeszkodą w rozwoju kultury w Suwałkach. Obok problemów politycznych, odpływ wykwalifikowanych osób z kultury jest dużym zagrożeniem na przyszłość. Zdecydowana większość badanych twórców zauważa również problem wypalenia zawodowego w swoim środowisku.

Nowa „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku” powinna wskazać nowe źródła finansowania rozwoju kultury w mieście. Powinna też odpowiedzieć na problem wypalenia zawodowego twórców.

6. Młodzi odbiorcy kultury

Zarówno mieszkańcy Suwałk, jak i badani twórcy kultury zauważają, że w kulturze należy skupić się na młodych ludziach. Dwóch na trzech mieszkańców jest zdania, że oferta kulturalna powinna być dostosowana do młodzieży, ale tylko 46% uważa, że młodzież może być z niej obecnie zadowolona. Jakie są więc potrzeby młodych ludzi? Chętniej niż inni chodzą do kina i do klubów tanecznych. Częściej korzystają z mediów społecznościowych, aby dowiedzieć się o wydarzeniach kulturalnych w mieście. W ofercie kulturalnej brakuje im głównie koncertów muzyki popularnej oraz okazji do zabawy i tańczenia.

Nowa „Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2030 roku” powinna odpowiedzieć na potrzeby młodych ludzi, między innymi przez organizację koncertów, festiwali, a także promocję tradycyjnych wydarzeń w mediach społecznościowych.

GŁOS ŚRODOWISKA. POGŁĘBIONA ANALIZA POTRZEB TWÓRCÓW

W celu pełniejszego zrozumienia wyników badania ankietowego, które wskazało co mieszkańcy i twórcy myślą o ofercie kulturalnej (np. wskazując na niedostatek oferty dla młodzieży czy potrzebę wsparcia lokalnych artystów), przeprowadzono pogłębione badania jakościowe.

Metody takie jak **Indywidualne Wywiady Pogłębione (IDI)** oraz **Zogniskowane Wywiady Grupowe (FGI)**, w przeciwieństwie do ankiety, pozwalają odpowiedzieć na pytanie dlaczego tak się dzieje i jak można rozwiązać zidentyfikowane problemy. Ich skuteczność polega na możliwości swobodnej rozmowy i dopytywania o przyczyny opinii. Umożliwiają one dogłębną analizę motywacji, barier i

rzeczywistych potrzeb środowiska, które trudno uchwycić w zamkniętych pytaniach ankietowych, dających głównie dane ilościowe (np. procenty).

Badania jakościowe (IDI oraz FGI), przeprowadzone z aktywnymi twórcami i animatorami kultury w Suwałkach, pozwoliły na głębsze zrozumienie wyzwań i postulatów formułowanych przez to środowisko. Zidentyfikowane problemy mają charakter zarówno infrastrukturalny, jak i strategiczno-kadrowy oraz organizacyjny. Ich rozwiązanie jest postrzegane jako kluczowe dla dalszego, zrównoważonego rozwoju suwalskiej kultury.

Główne postulaty - wywiady pogłębione

1. Potrzeba autonomicznej przestrzeni

Postulat stworzenia nowej, ogólnodostępnej przestrzeni dla artystów jest najczęściej powtarzającą się rekomendacją. Środowisko twórcze wskazuje, że nie chodzi o kolejną sformalizowaną instytucję, lecz o "miejsce trzecie" – inkubator oddolnych inicjatyw.

Obecnie działające instytucje, w tym SOK, posiadają własne, napięte harmonogramy i procedury. Dla nieformalnych grup, młodych artystów czy działań eksperymentalnych, bariery biurokratyczne (oficjalne wnioski, rezerwacje terminów, wpisywanie się w program instytucji) oraz koszty wynajmu są często zaporowe.

Twórcy potrzebują przestrzeni "roboczej", która gwarantuje dostępność finansową (miejsce bezpłatne lub dostępne za symboliczną opłatą), infrastrukturalną (bazowe "uzbrojenie" w media) oraz, co kluczowe, autonomię programową. Musi to być miejsce wolne od bezpośredniego wpływu i kurateli instytucjonalnej, pozwalające na podejmowanie ryzyka artystycznego i realizację projektów niszowych.

2. Odmłodzenie kadr zarządzających

Badani twórcy, analizując przyczyny trudności w angażowaniu młodego pokolenia suwalczan, często wskazywali na lukę pokoleniową i komunikacyjną w kluczowych instytucjach, ze szczególnym uwzględnieniem Suwalskiego Ośrodka Kultury (SOK).

Zdaniem animatorów, obecna kadra zarządzająca SOK może nie w pełni rozumieć i odpowiadać na potrzeby współczesnej młodzieży. Przekłada się to na ofertę programową, która – choć wartościowa – bywa postrzegana przez młodych jako mało atrakcyjna lub anachroniczna.

"Odmłodzenie" nie jest tu postulatem wymierzonym personalnie, lecz strategicznie. Chodzi o konieczność włączenia młodych, dynamicznych osób w realne procesy decyzyjne i programowe. Miałoby to "odświeżyć" wizerunek instytucji i uwiarygodnić ją w oczach najmłodszych odbiorców, którzy obecnie często postrzegają SOK jako miejsce "nie dla nich".

3. Przełamanie sezonowości wydarzeń

Trzecim fundamentalnym wnioskiem jest krytyczna ocena struktury kalendarza kulturalnego miasta, opartego na silnej sezonowości.

Badani twórcy zauważają, że oferta kulturalna Suwałk jest obecnie silnie skoncentrowana na sezonie letnim (czerwiec-sierpień). Wielkie festiwale i wydarzenia plenerowe są projektowane głównie z myślą o przyciągnięciu turystów i wsparciu lokalnego sektora hotelarsko-gastronomicznego.

Po zakończeniu wakacji, gdy turyści wyjeżdżają, oferta kulturalna drastycznie się kurczy. Mieszkańcy mają poczucie "odpuszczania" i programowej pustki przez większą część roku. Brakuje im regularnych, angażujących wydarzeń o wysokiej jakości, które budowałyby kapitał kulturowy społeczności lokalnej, a nie tylko wspierały biznes turystyczny.

Główne postulaty - wywiady pogłębione

4. Współpraca z sektorem oddolnym

Twórcy wskazują na paradoks – z jednej strony potrzebują autonomii (postulat 1.), z drugiej zaś widzą ogromny, niewykorzystany potencjał we współpracy z istniejącymi instytucjami. Brakuje jednak mechanizmów tej współpracy.

Animatorzy postulują, aby miejskie instytucje kultury (SOK, Biblioteka Publiczna, Muzeum) przyjęły rolę partnerów i mentorów dla inicjatyw oddolnych, a nie tylko organizatorów własnych wydarzeń.

Współpraca ta powinna polegać na realnym wsparciu zasobami – udostępnianiu sprzętu (nagłośnienia, oświetlenia), wsparciu promocyjnym (włączenie inicjatyw NGO do oficjalnych kanałów miejskich) oraz ułatwieniach logistycznych, bez jednoczesnego przejmowania kontroli programowej nad działaniem.

5. Rozproszenie kultury

Kolejnym silnym postulatem jest konieczność decentralizacji działań kulturalnych i wyjścia z ofertą poza ścisłe centrum miasta i mury głównych instytucji.

Obecna oferta kumuluje się w kilku głównych punktach (SOK, Bulwary, Park Konstytucji 3 Maja). Powoduje to, że dostęp do niej jest utrudniony dla mieszkańców bardziej oddalonych osiedli, zwłaszcza dla seniorów czy rodzin z małymi dziećmi.

Animatorzy widzą potrzebę świadomego przenoszenia części działań (warsztatów, małych koncertów, spotkań, działań animacyjnych) na tereny osiedli (np. Północ, Kamena). Takie działania nie tylko aktywizują lokalne społeczności i docierają do "pasywnego" odbiorcy, ale także realnie budują poczucie wspólnoty i przynależności.

6. System stypendialny

Badani twórcy zwrócili również uwagę na potrzebę zmian w systemie bezpośredniego wsparcia finansowego dla artystów, w tym w miejskim systemie stypendialnym.

Animatorzy postulują, aby zasady przyznawania stypendiów (zarówno artystycznych, jak i naukowych dla młodych talentów) były maksymalnie klarowne i powszechnie nagłośnione. Obecnie wiedza o dostępnych formach wsparcia bywa hermetyczna i nie dociera do wszystkich zainteresowanych.

System stypendialny powinien nagradzać lokalnych twórców oraz uzdolnioną młodzież, inwestując w rozwój ich talentu. Jednocześnie badani wskazują na potrzebę wprowadzenia systemu monitoringu losów stypendystów. Nie chodzi o system kontroli, lecz o śledzenie dalszej ścieżki rozwoju wspartych osób, co pozwoliłoby ocenić realną skuteczność programu i budować sieć lokalnych talentów.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

